

A photograph of a forest stream with a large red circular logo on the left side.

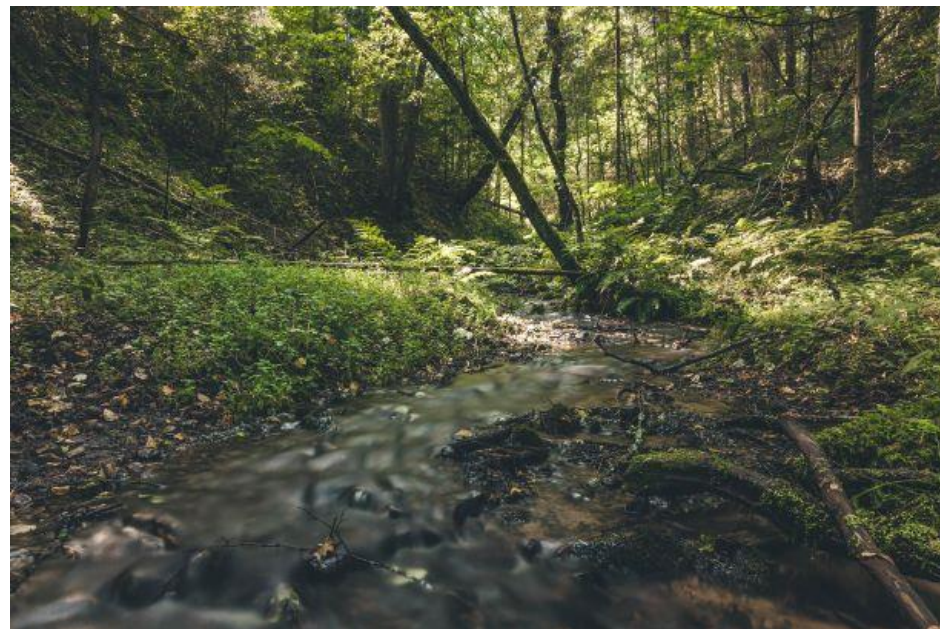
**TURU-
UURINGUTE
AS**

RMK puhkealade külastatavuse uuring

Küsitlus 15a. ja vanema elanikkonna seas
23.- 28. november 2022

Sisukord

• Sisukord.....	2
• Uuringu taust.....	3
• Valimi profiil.....	4
• Teadlikkus ja infokanalid.....	5
• RMK loodud puhke- ja liikumisvõimalustest kuulnute osakaal elanikkonnarühmades.....	6
• RMK puhke– ja kaitsealade ning rahvusparkide külastamine....	7
• RMK matkateede külastamine.....	8
• RMK külastuskohtade külastajate osakaal elanikkonnarühmades.....	9
• Külastuskordade arv sesoonselt (külastajad).....	10
• Külastuskordade arv aasta jooksul kokku (kogu elanikkond)...	11
• Külastuste korduvus.....	12
• Hinnangud RMK loodud puhke- ja liikumisvõimaluste vajalikkusele.....	13
• Valmidus RMK külastuskohtade kasutamise eest maksta...	14-15
• Valmidus elada avaliku RMK külastuskoha kõrval.....	16
• Kokkuvõte.....	17-18

Uuringu taust

• Eesmärk

- Küsitlusuuringu eesmärgiks oli kaardistada RMK puhkealade tuntus ning külastatavus Eesti elanike seas, hinnangud riigimetsa aladel loodud puhkamis- ja liikumisvõimaluste vajalikkusele, valmidus RMK külastuskohtade kasutamise eest maksta ning valmidus elada avaliku RMK külastuskoha kõrval.

• Sihtrühm ja valim

- Uuringu sihtrühmaks on Eesti elanikkond vanuses 15a. ja vanemad. Küsitlus viidi läbi 23.- 28. novembril 2022 ning küsitlusele vastas 1003 inimest. Samalaadsed küsitlused on läbi viidud ka aastatel 2020, 2012 ja 2010 (aastatel 2012 ja 2020 olid valimi vanusepiirid 15-74).
- Valim on esinduslik Eesti regioonide, asulatüübi, vastaja soo, vanuserühma ja rahvuse suhtes.

• Läbiviimine

- Küsitlus viidi läbi veebiküsitlusena (kasutades Turu-uuringute AS-i veebipaneeli). Varasemad uuringud on toimunud kas silmast-silma küsitlustena (aastatel 2012 ja 2010) või veebi- ja silmast-silma küsitluse kombineeritud meetodil (aastal 2020).

• Tellija

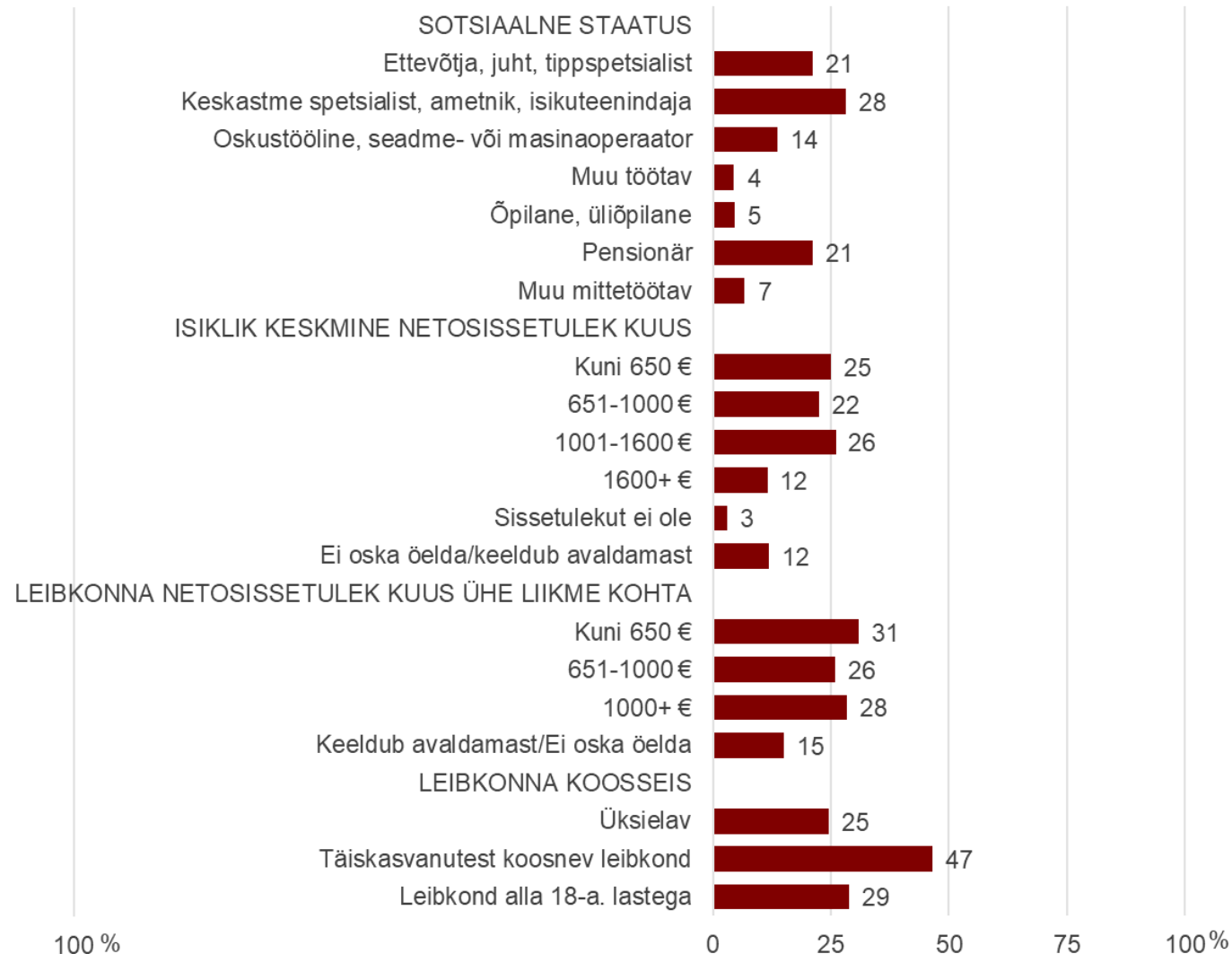
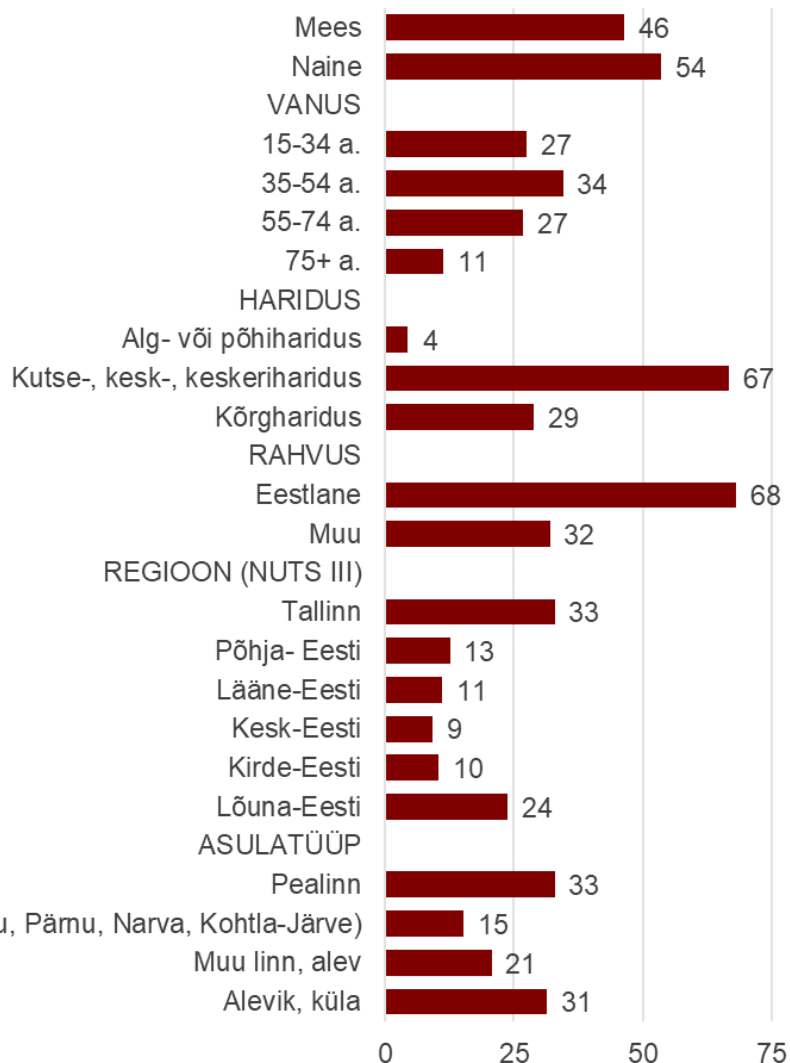
- Tulemuste omandiõigus kuulub tellijale. Uuringu tellijaks on Riigimetsa Majandamise Keskus.

• Veapiirid

- Tulemuste laiendamisel üldkogumile (15-aastased ja vanemad elanikud) tekkida võiva maksimaalse valimivea suurus jääb 95%-lisel usaldusnivool 3,1% piiresse (väiksemate gruppide, nt vanuserühmad, vaatlemisel võib viga olla suurem).

Valimi profiil (%)

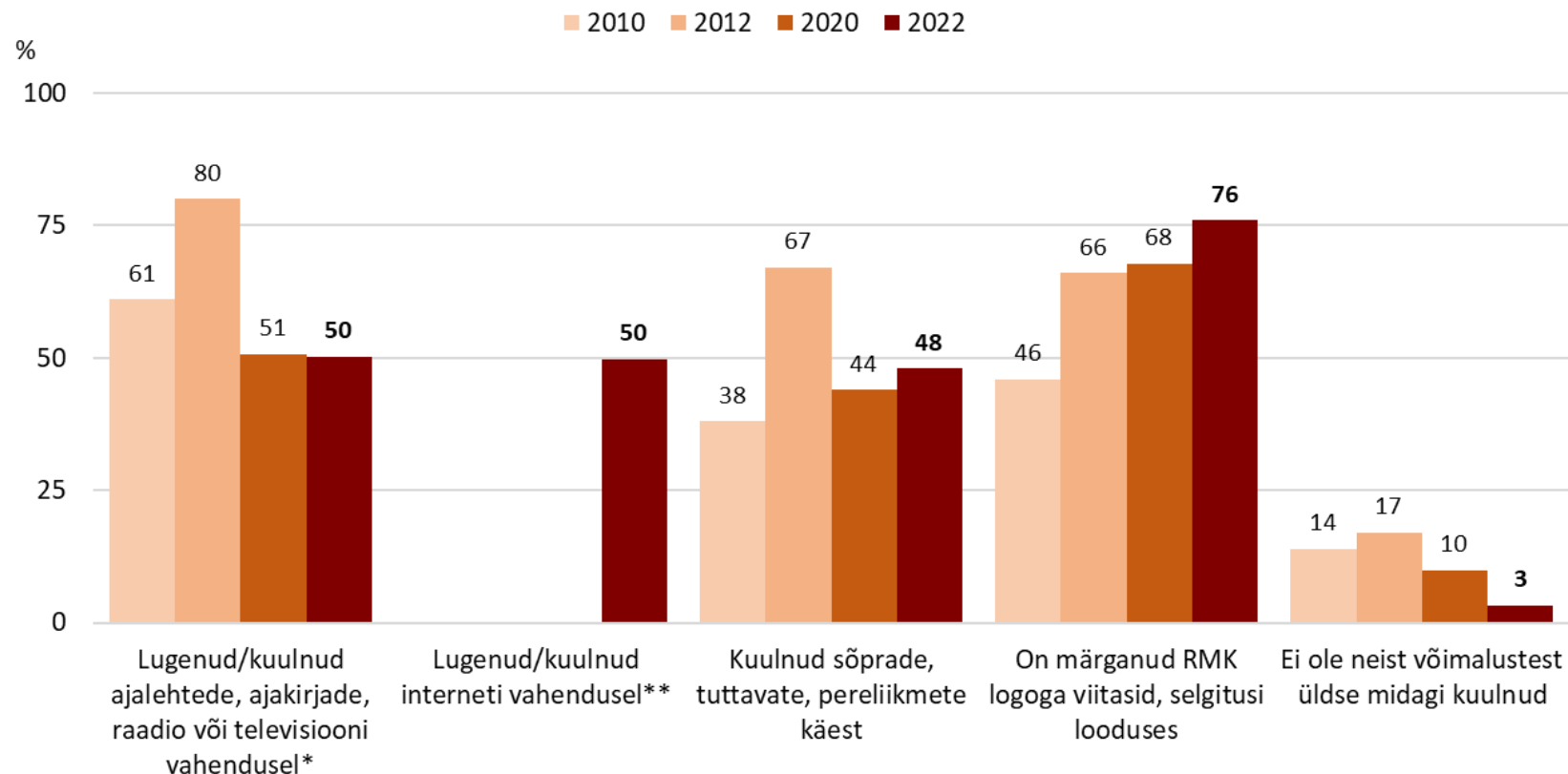
Kaalutud andmed, n=1003

Teadlikkus ja infokanalid

Kõik vastajad, n=1003 (2020. aastal n=1008)

Selleks, et inimesed saaksid liikuda looduskauites paikades ilma neid rikkumata ja samas palju nähes, on Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) loonud ja hoiab korras Eesti puhke- ja kaitsealadel erinevaid võimalusi: loodusradu, lõkkeplatse, metsaonne ja telkimiskohti, paigaldanud suunaviitu, teabetahvleid jne. Kas Te olete sellistest võimalustest

RMK loodud puhke- ja liikumisvõimalustest on kokku kuulnud 97% elanikest 2020. aastal 90%; 2012. aastal 83%; 2010. aastal 86%

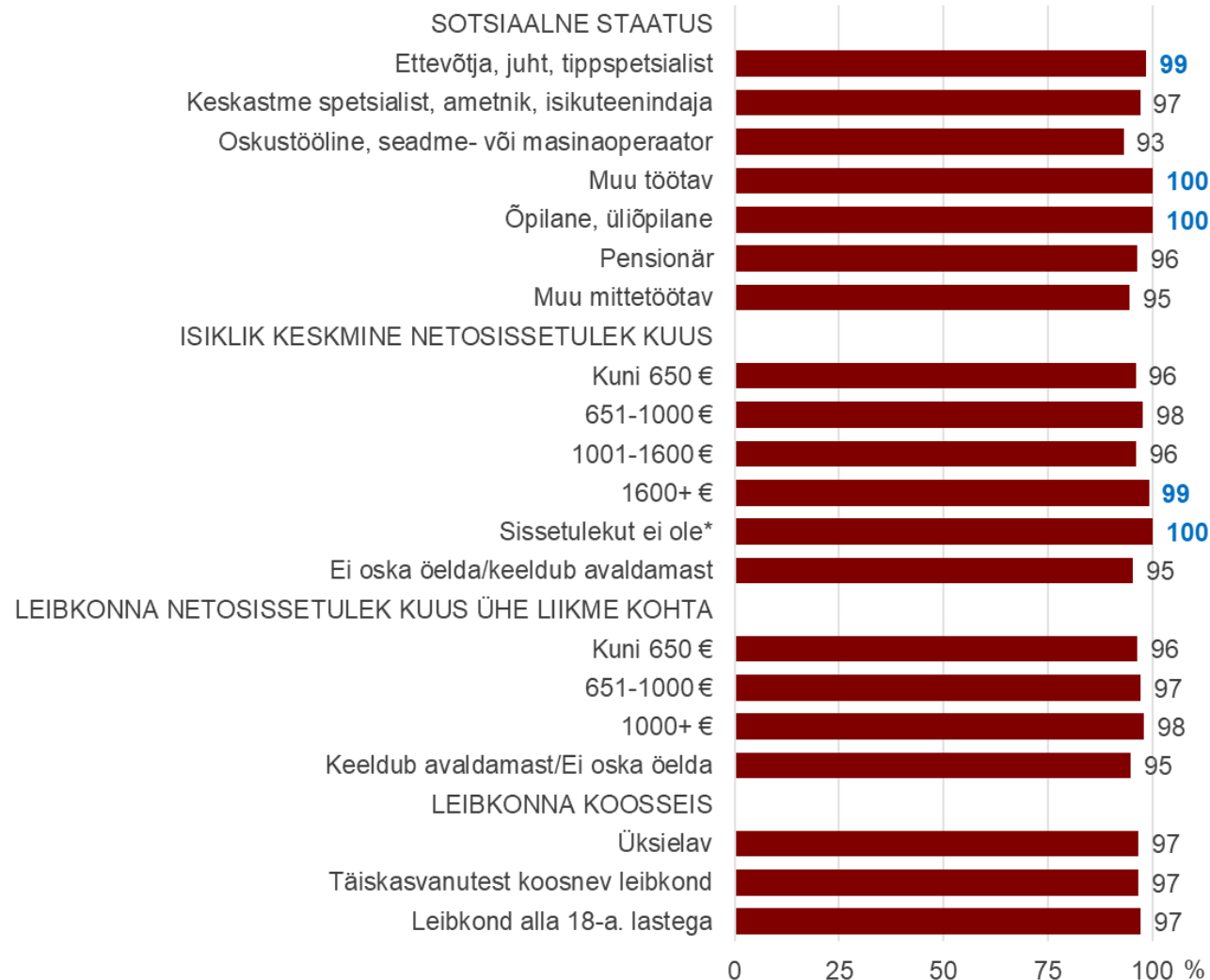
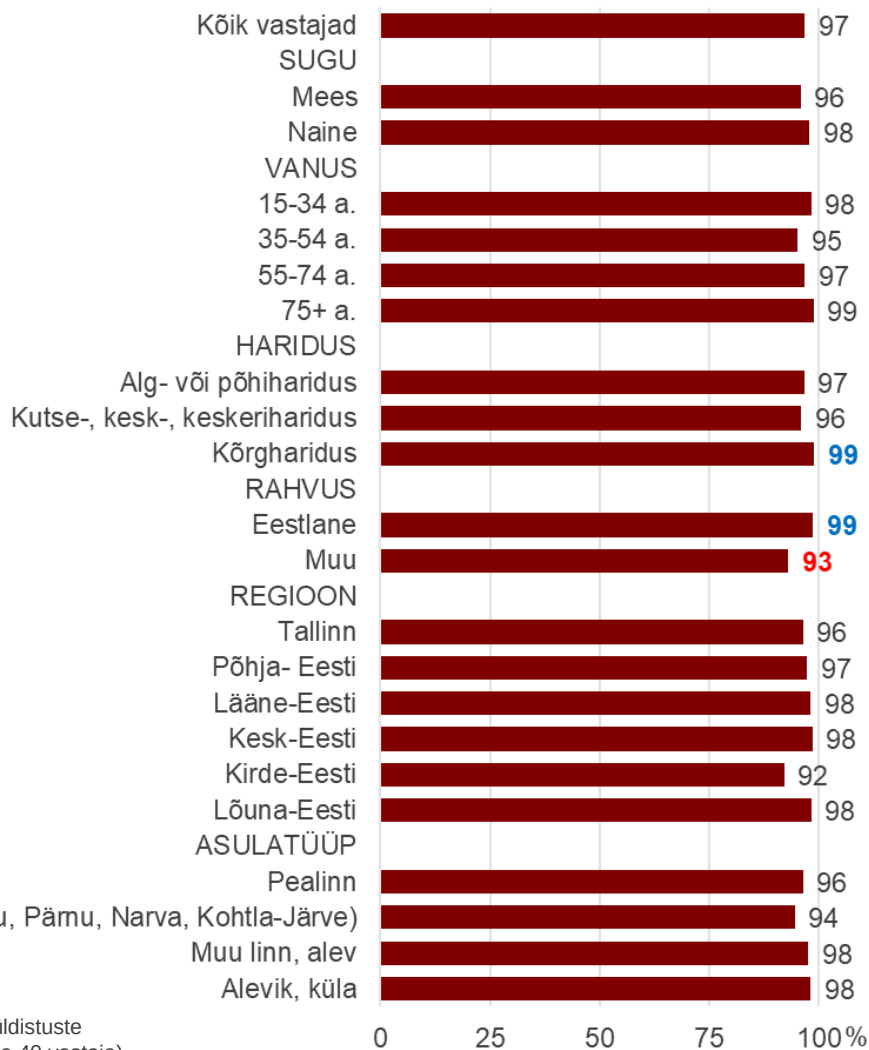
* Varasemates uuringutes: Lugenud/kuulnud ajalehtede, ajakirjade, raadio, televisiooni või interneti vahendusel

** Antud vastusevariant lisati esmakordselt 2022. aastal

RMK loodud puhke- ja liikumisvõimalustest kuulnute osakaal elanikkonnarühmades

Kõik vastajad, n=1003

Joonistel tähistab **sinine** number keskmisest oluliselt kõrgemat ning **punane** number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

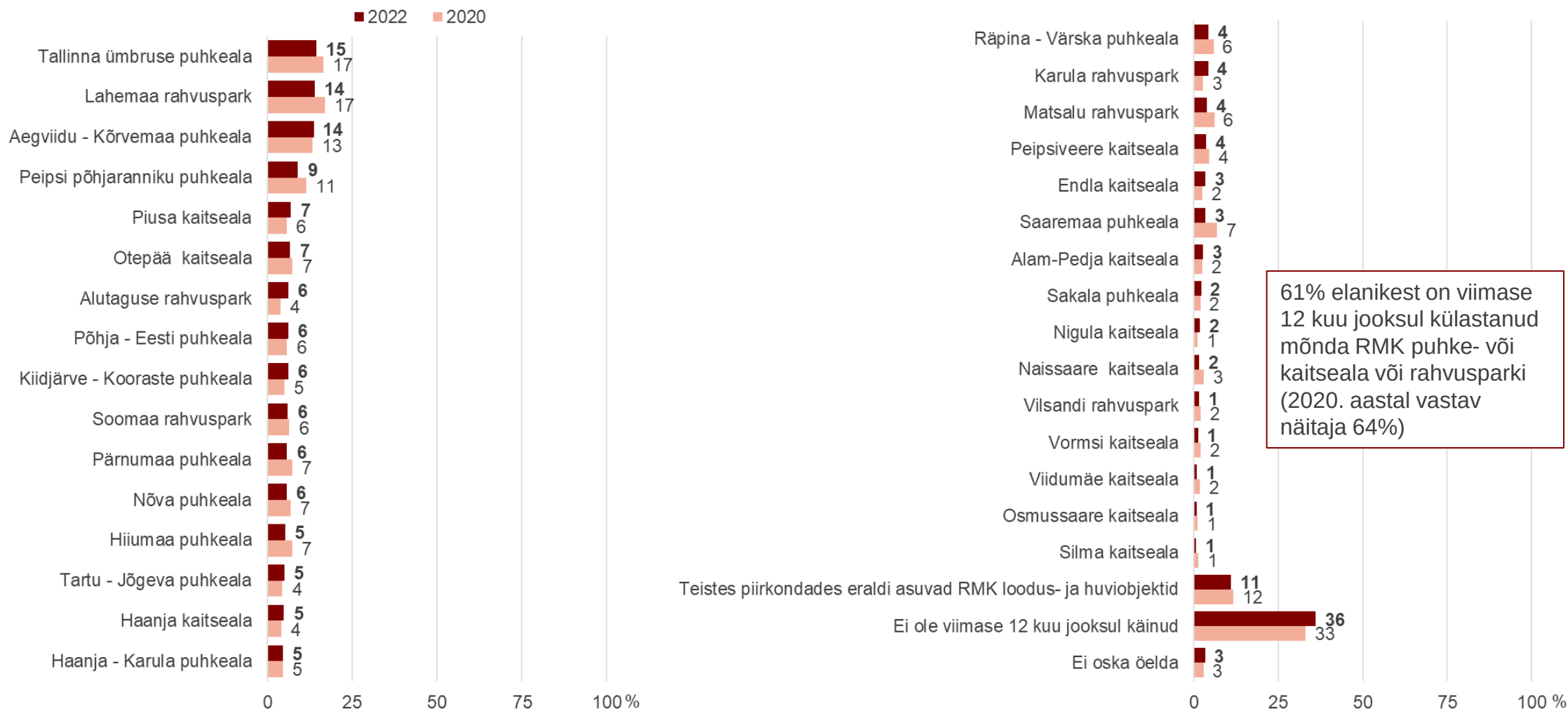
*Antud rühmas on valim üldistuste tegemiseks liiga väike (alla 40 vastaja)

RMK puhke- ja kaitsealade ning rahvusparkide külastamine

Kõik vastajad, n=1003 (2020. aastal n=1008), 12 kuu jooksul külastanute osakaal (%)

Millistes kaardil tähistatud RMK puhke- või kaitsealadel või rahvusparkides olete Te viimase 12 kuu jooksul ise käinud (nt külastanud sealseid loodusradu, lõkkeplatse, metsaonne või telkimiskohti)?

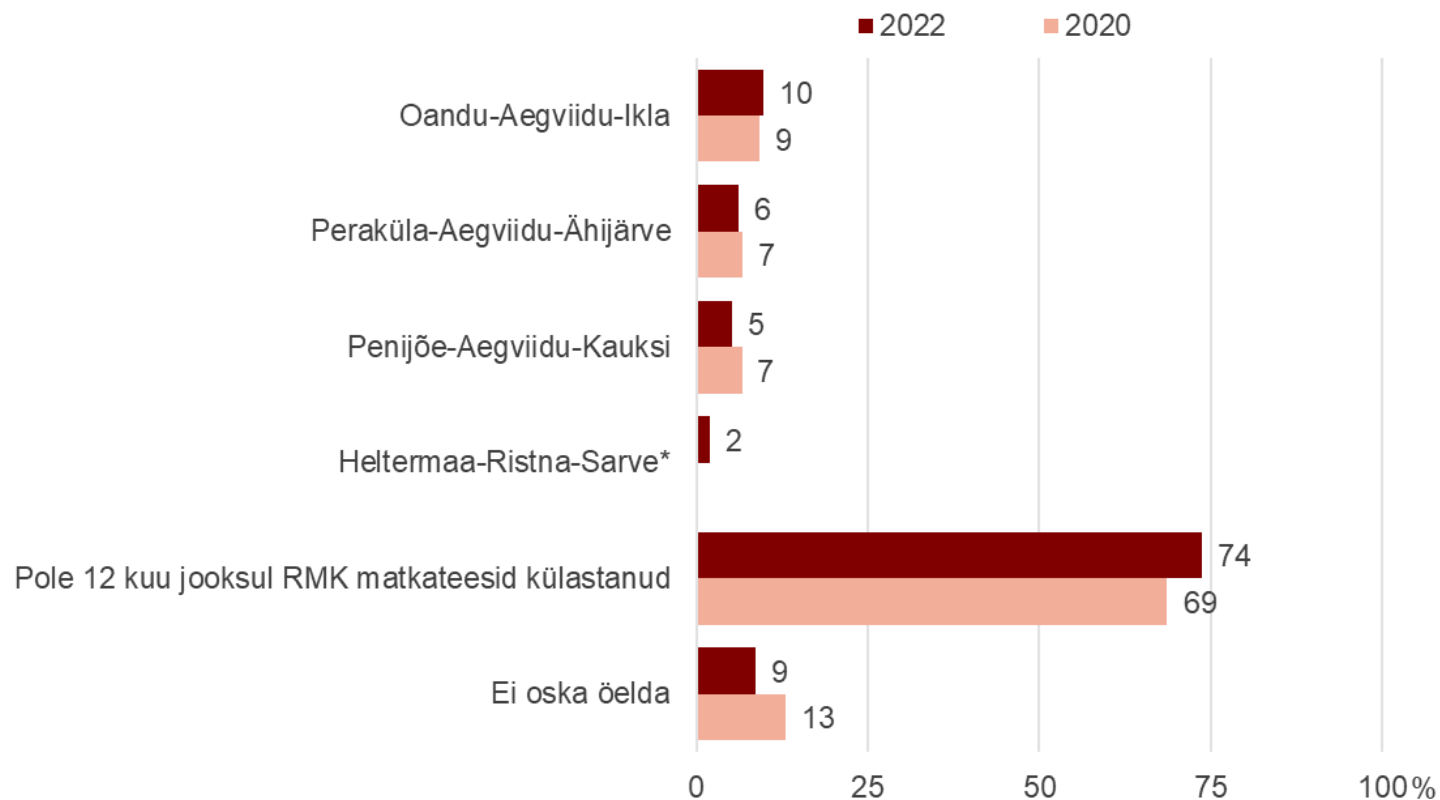
(Vastajale esitati Eesti kaart, millel oli ära toodud puhke- ja kaitsealade ning rahvusparkide paiknemine)

RMK matkateede külastamine

Kõik vastajad, n=1003 (2020. aastal n=1008), 12 kuu jooksul külastanute osakaal (%)

Millistel järgnevatest RMK matkateedest olete 12 kuu jooksul ise käinud?
Arvesse läheb ka see, kui olete matkatee läbinud osaliselt.
(Vastajale esitati Eesti kaart, millel oli ära toodud RMK matkateede paiknemine)

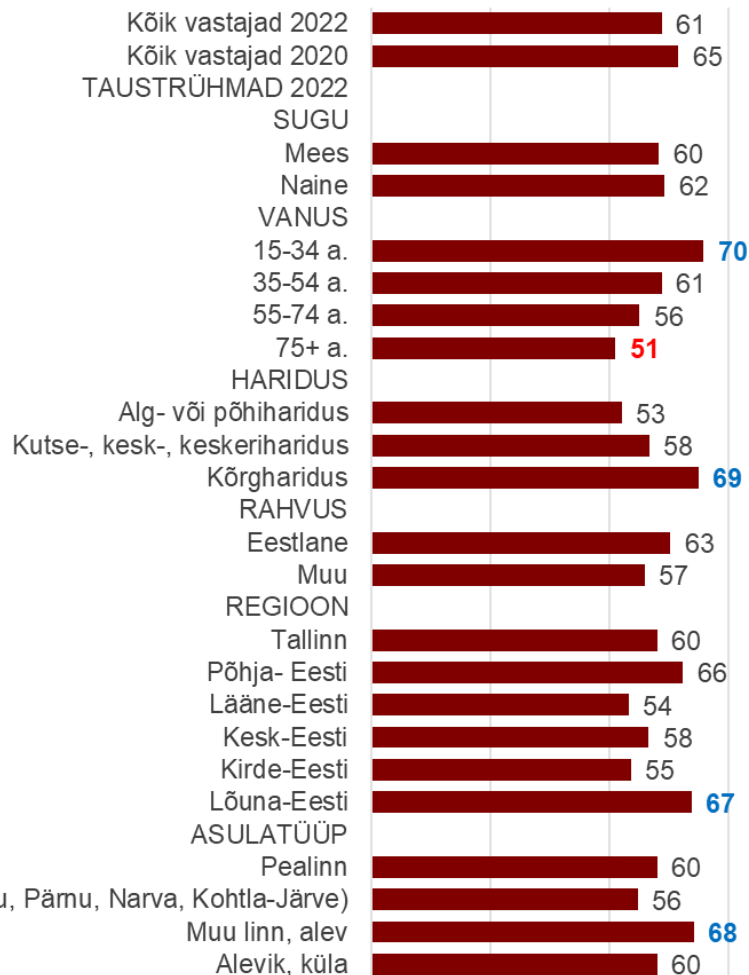

18% elanikest on viimase 12 kuu jooksul külastanud mõnda RMK matkateed (2020. aastal samuti 18%)

RMK külastuskohtade (puhke- ja kaitsealade, rahvusparkide ja matkateede) külastajate osakaal elanikkonnarühmades

Kõik vastajad, n=1003, 12 kuu jooksul RMK puhke- ja kaitsealasid, rahvusparke või matkateid külastanute osakaal (%)

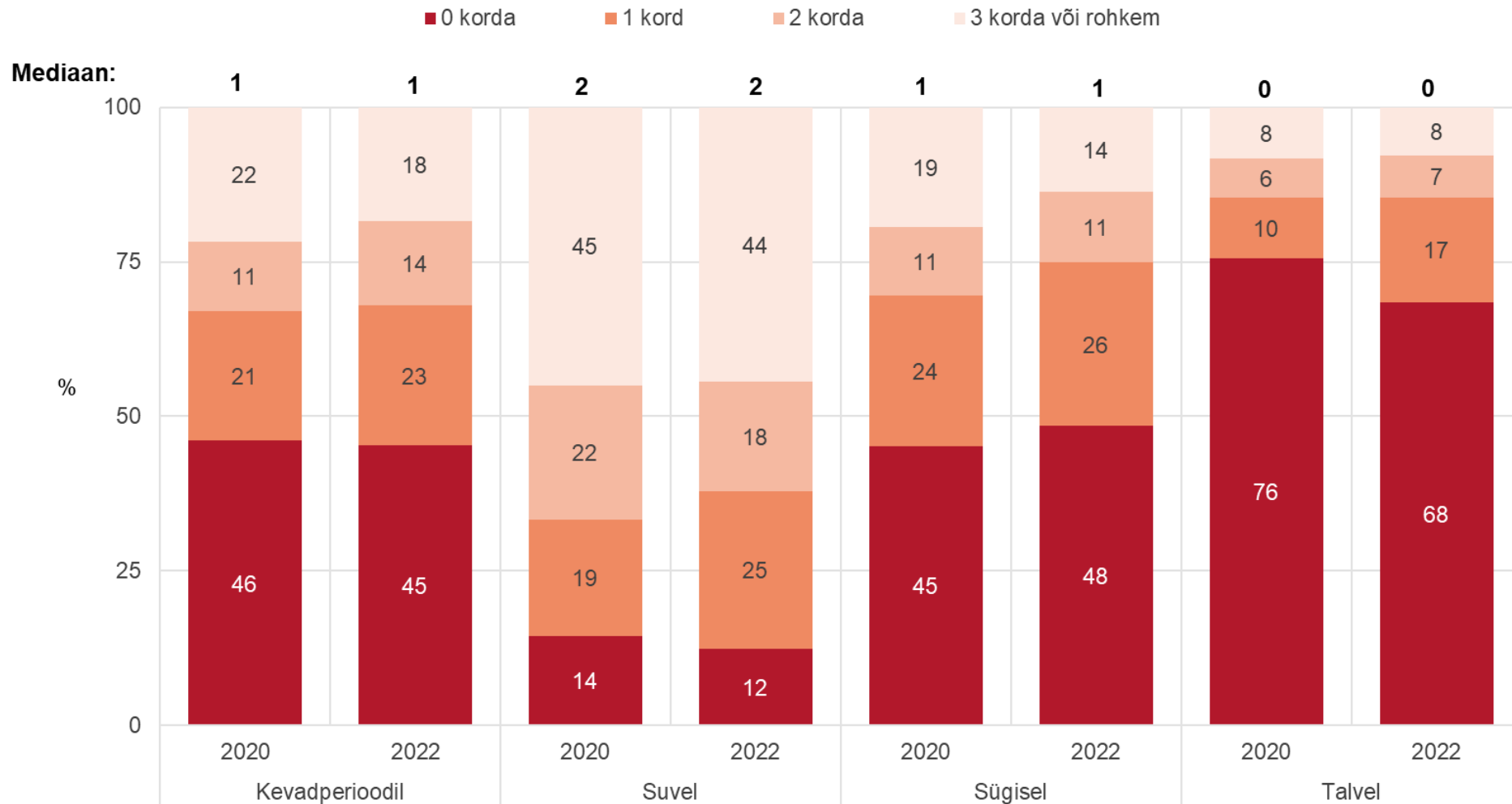
Joonistel tähistab **sinine** number keskmisest oluliselt kõrgemat ning **punane** number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

Külastuskordade arv sesoonselt (külastajad)

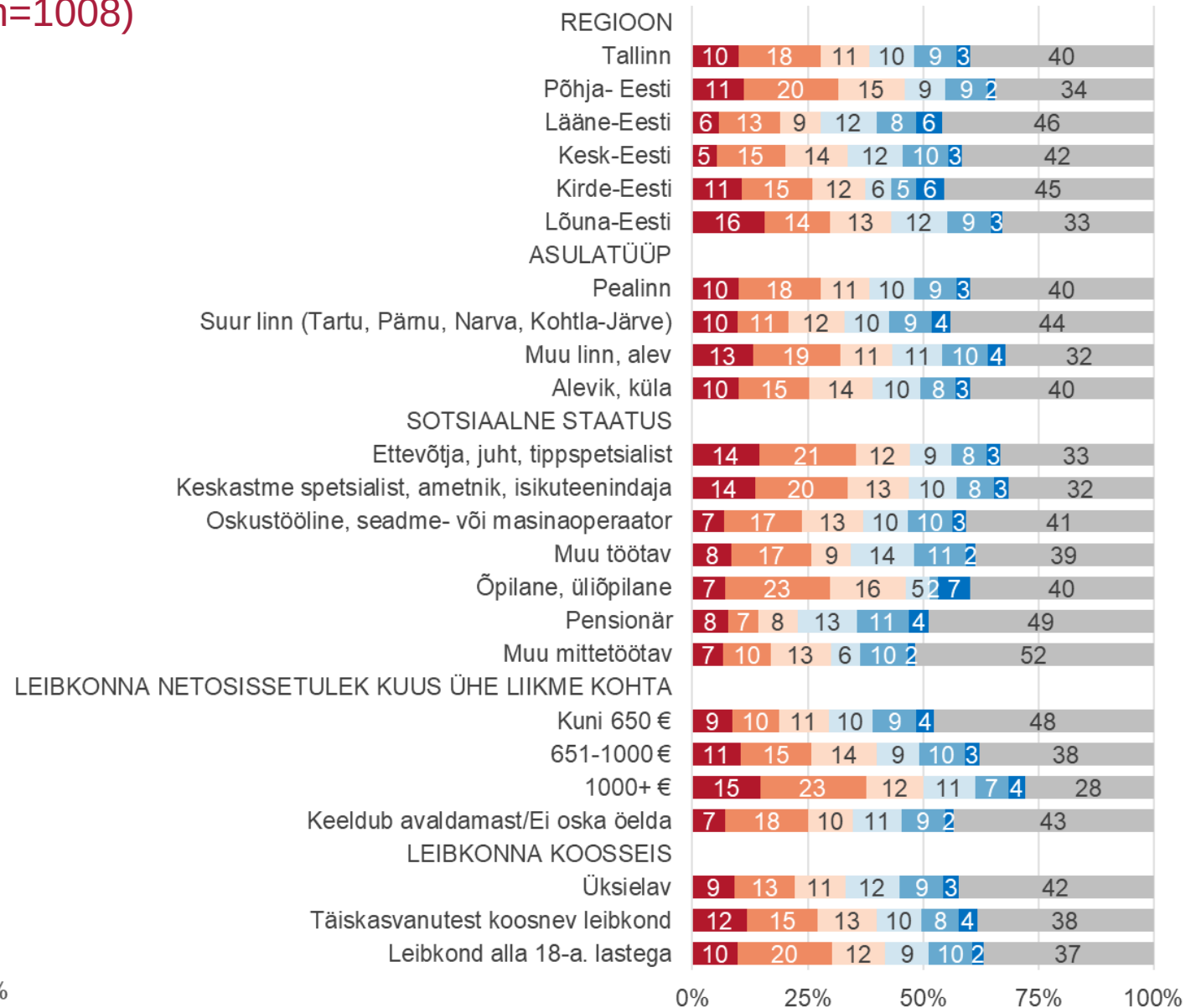
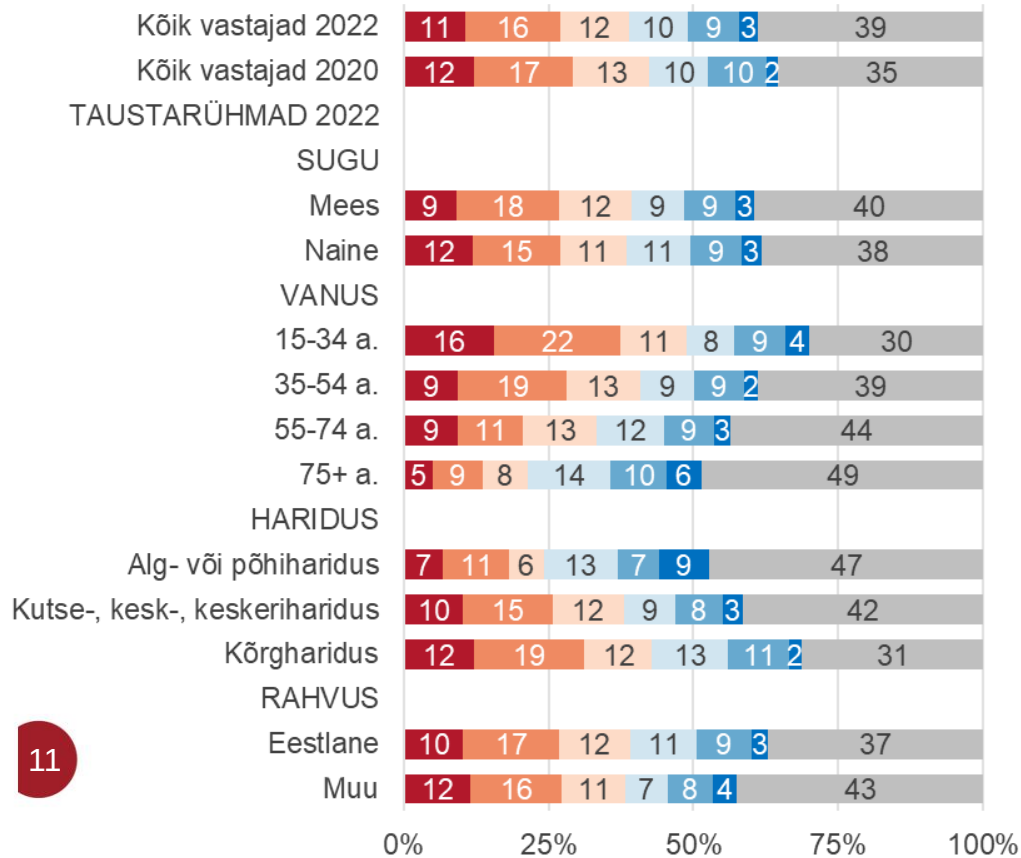
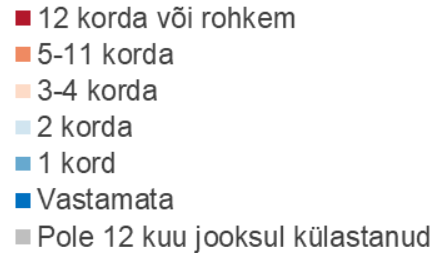
12 kuu jooksul RMK puhke- või kaitsealasid, rahvusparke või matkateid külastanud vastajad, n=612 (2020. aastal n=644), %

Mitu korda kokku olete viimase 12 kuu jooksul külastanud RMK puhke- ja kaitsealasid, rahvusparke, matkateid või huviobjekte?

Külastuskordade arv aasta jooksul kokku (kogu elanikkond)

Kõik vastajad, n=1003 (2020. aastal n=1008)

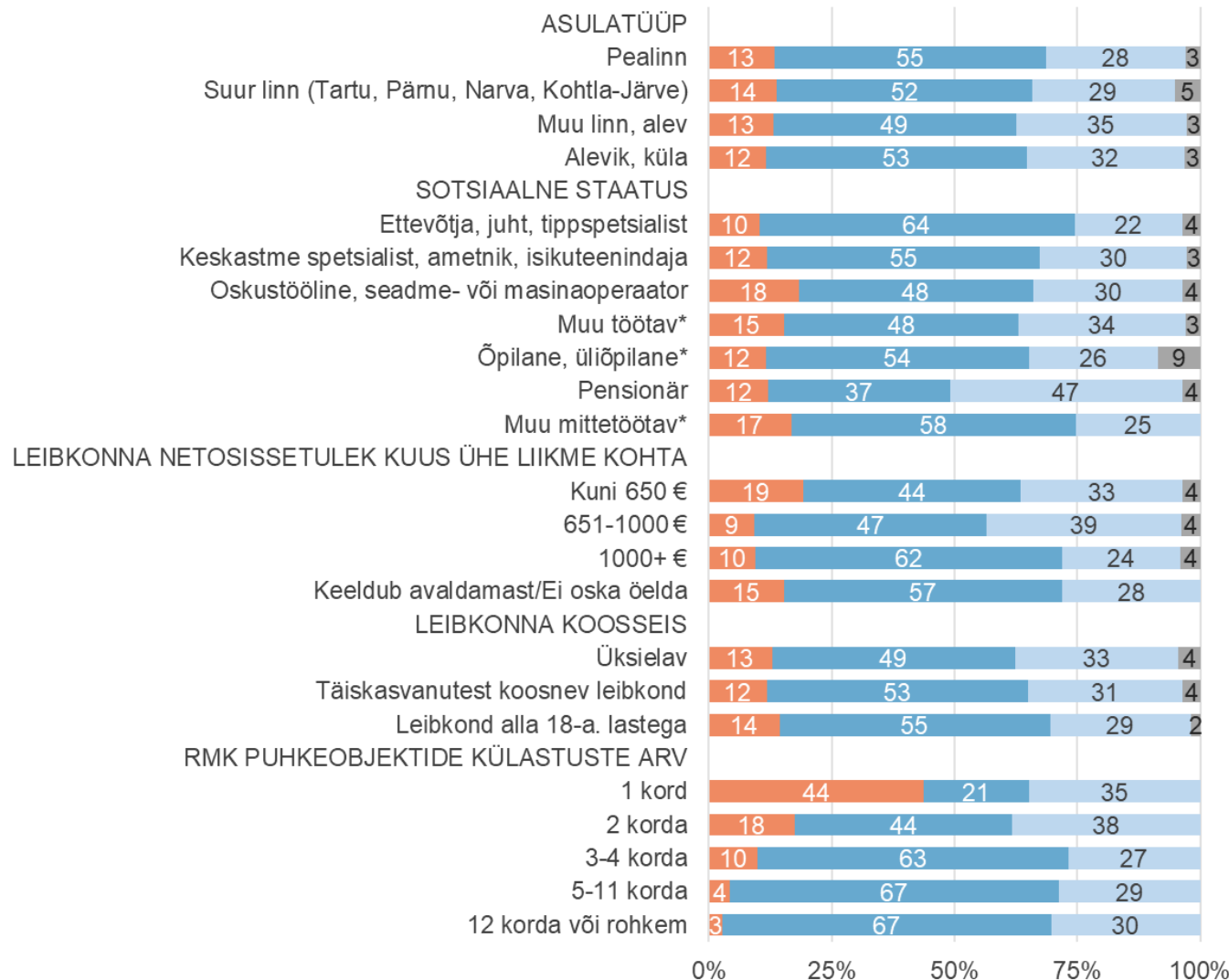
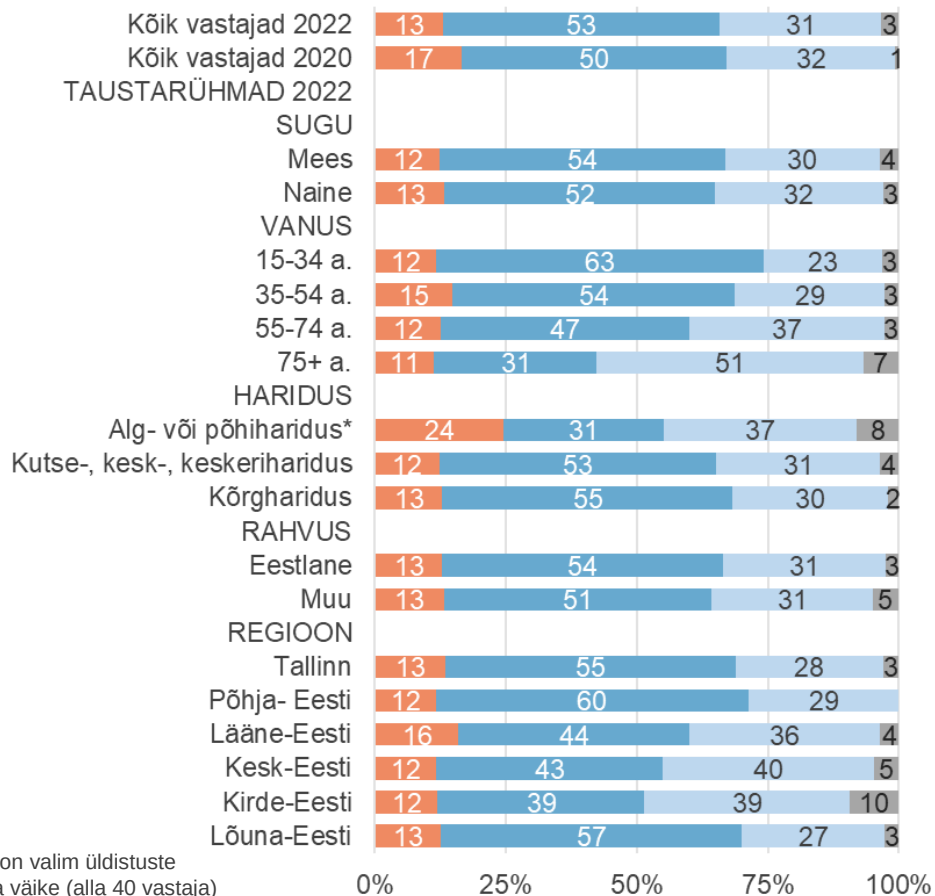

Külastuste korduvus

12 kuu jooksul RMK puhke- või kaitsealasid, rahvusparke või matkateid külastanud vastajad, n=612 (2020. aastal n=644), %

Kas Te külastasite neid paiku esimest korda või olite seal varem käinud?

- Külastasin (kõiki) neid paiku esimest korda
- Mõningaid paiku külastasin esmakordselt, mõningates olin juba varem käinud
- Olin kõigis neis paikades juba varem käinud
- Ei oska öelda

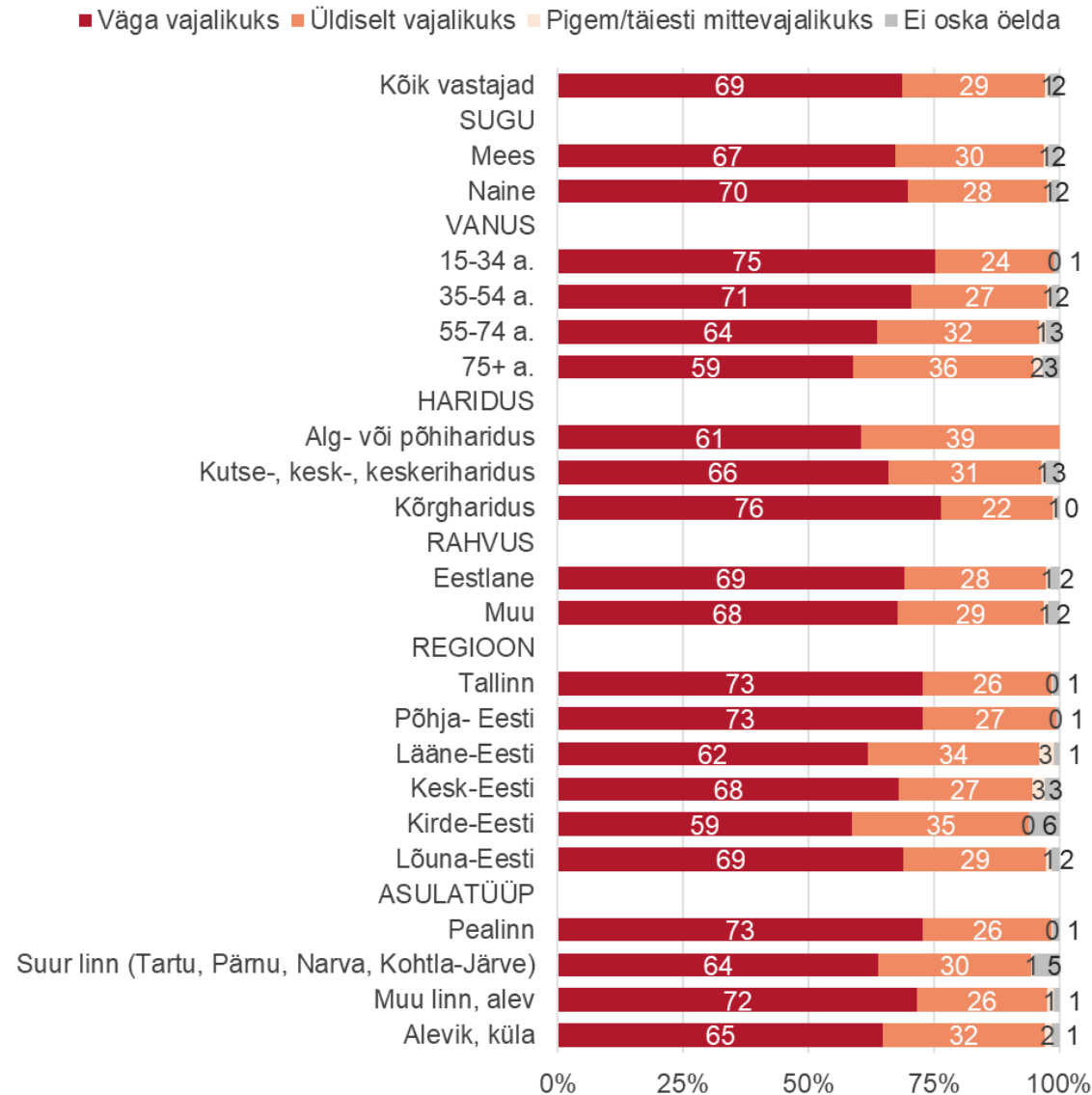
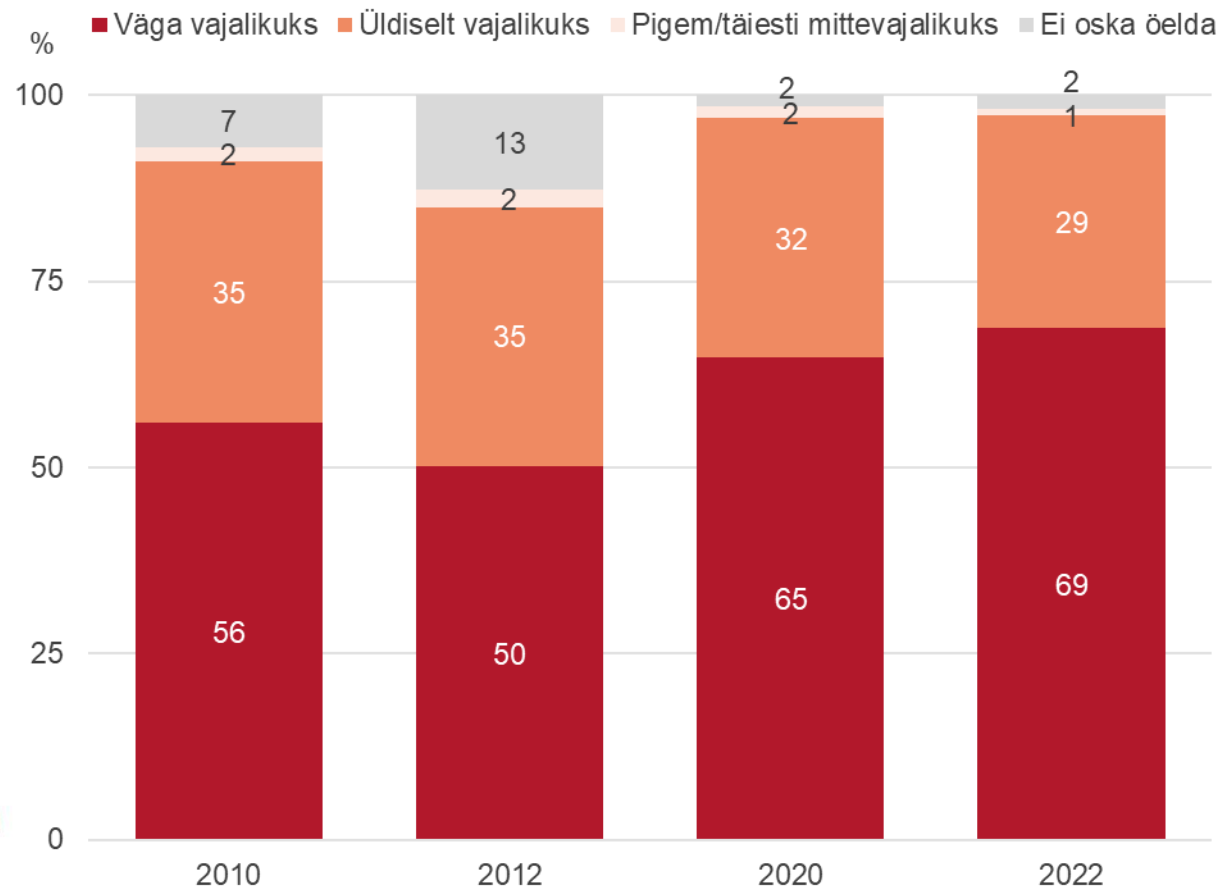
Hinnangud RMK loodud puhke- ja liikumisvõimaluste vajalikkusele

Kõik vastajad, n=1003 (2020. aastal n=1008)

Taustrühmad, 2022

Kui vajalikuks Te hindate taolisi riigimetsa aladel loodud puhkamise ja liikumise võimalusi?

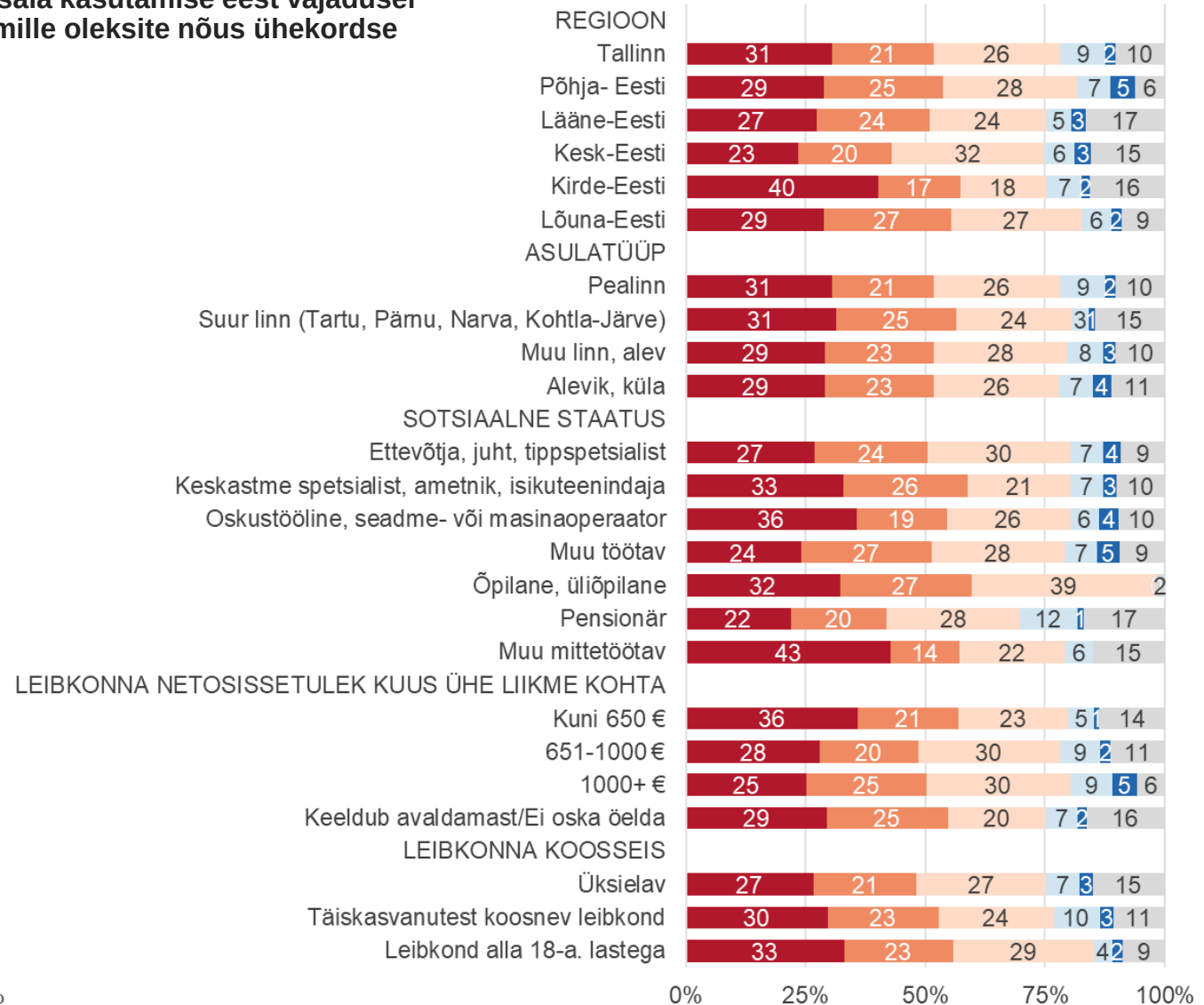
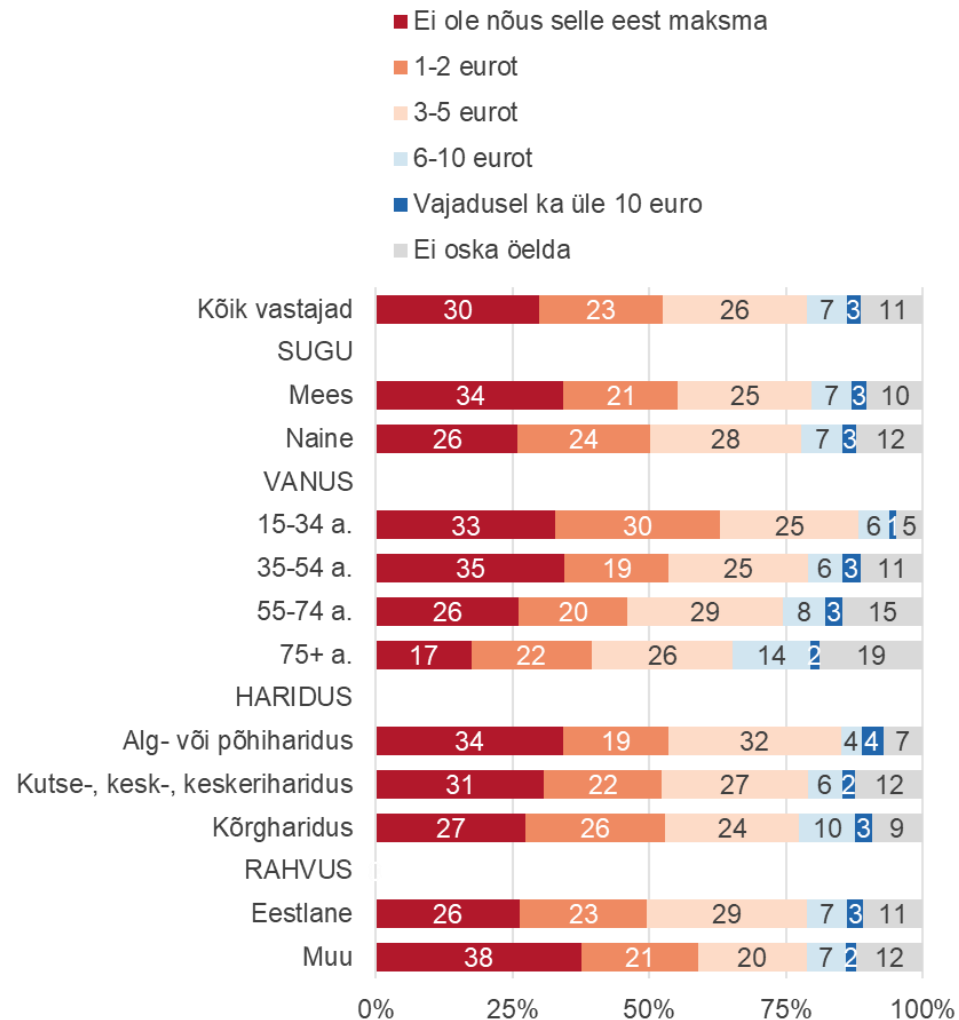
Ajaline võrdlus

Valmidus RMK külastuskohtade kasutamise eest maksta

Kõik vastajad, n=1003

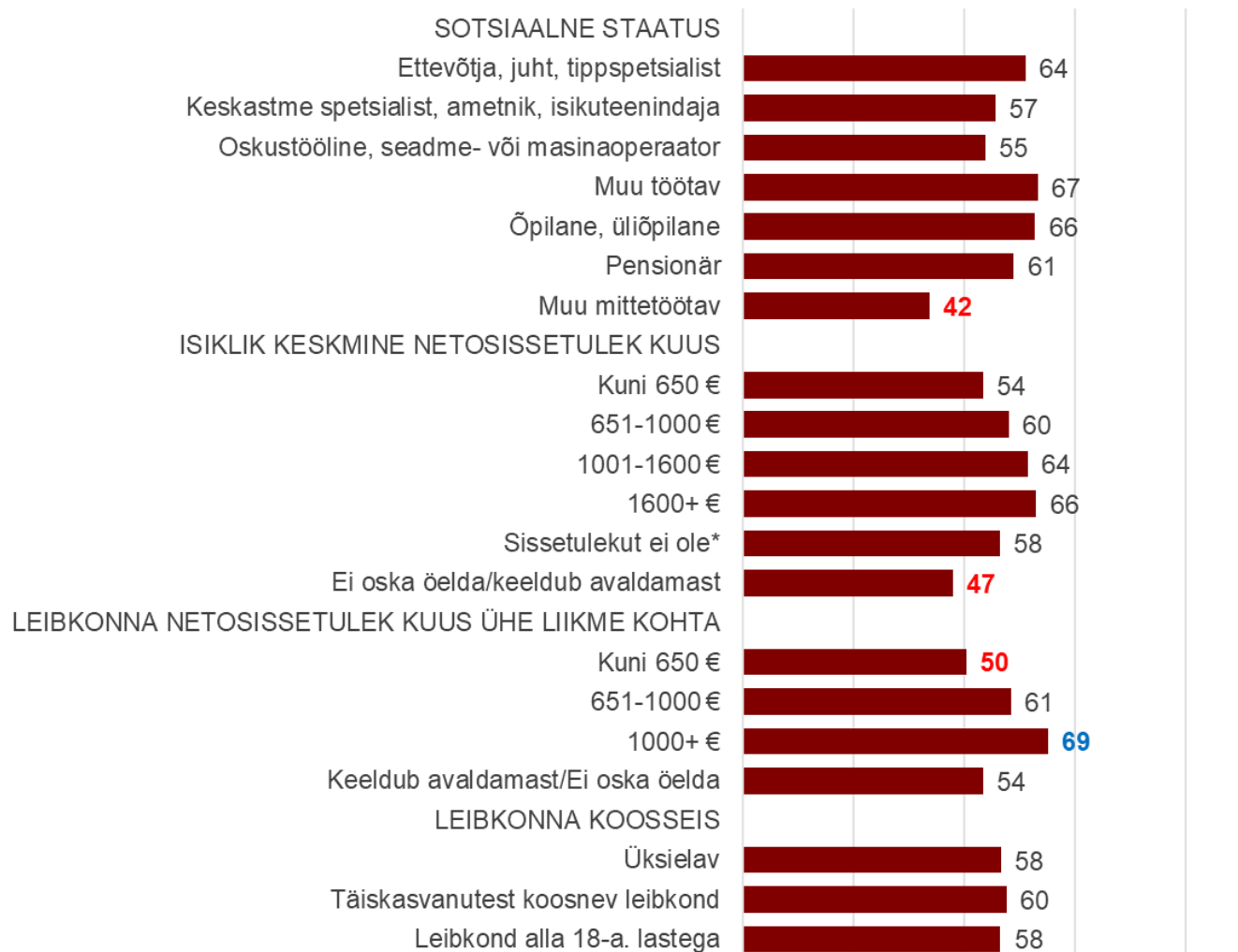
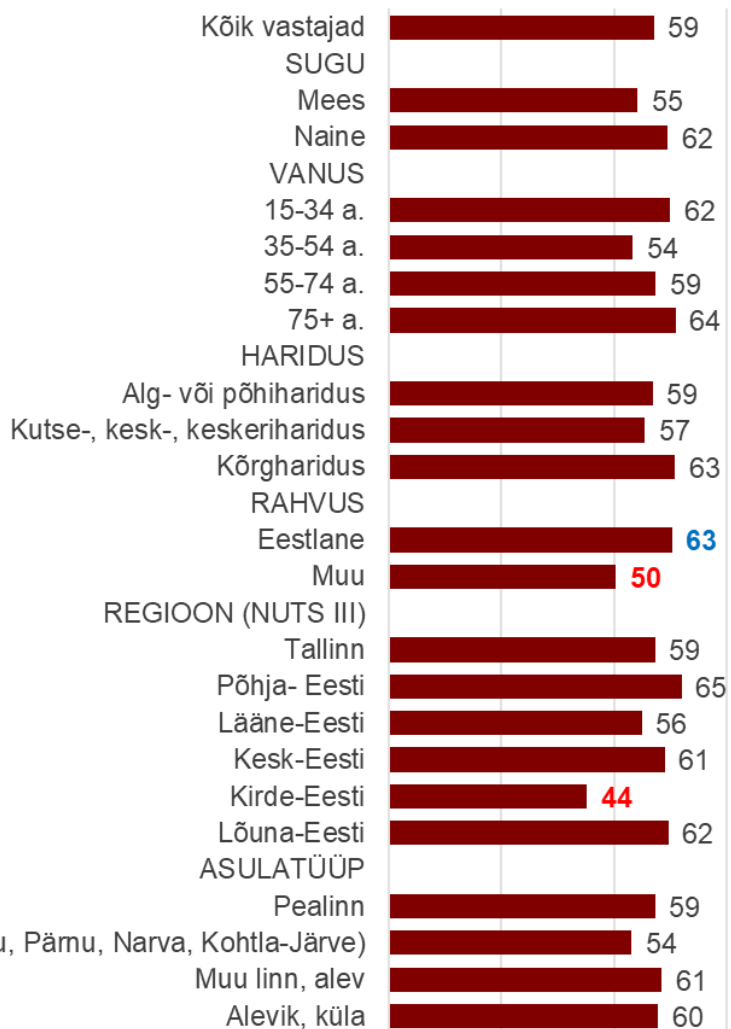
Kas oleksite valmis RMK loodusraja, lõkkekoha või telkimisala kasutamise eest vajadusel ka maksma? Kui jah, siis mis oleks maksimaalne summa, mille oleksite nõus ühekordse külastuse eest (ühe külastaja kohta) tasuma?

Valmidus RMK külastuskohtade kasutamise eest maksta

Kõik vastajad, n=1003, vastajate oskaal, kes oleksid valmis RMK puhkealade kasutamise eest maksma (%)

Joonistel tähistab **sinine** number keskmisest oluliselt kõrgemat ning **punane** number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

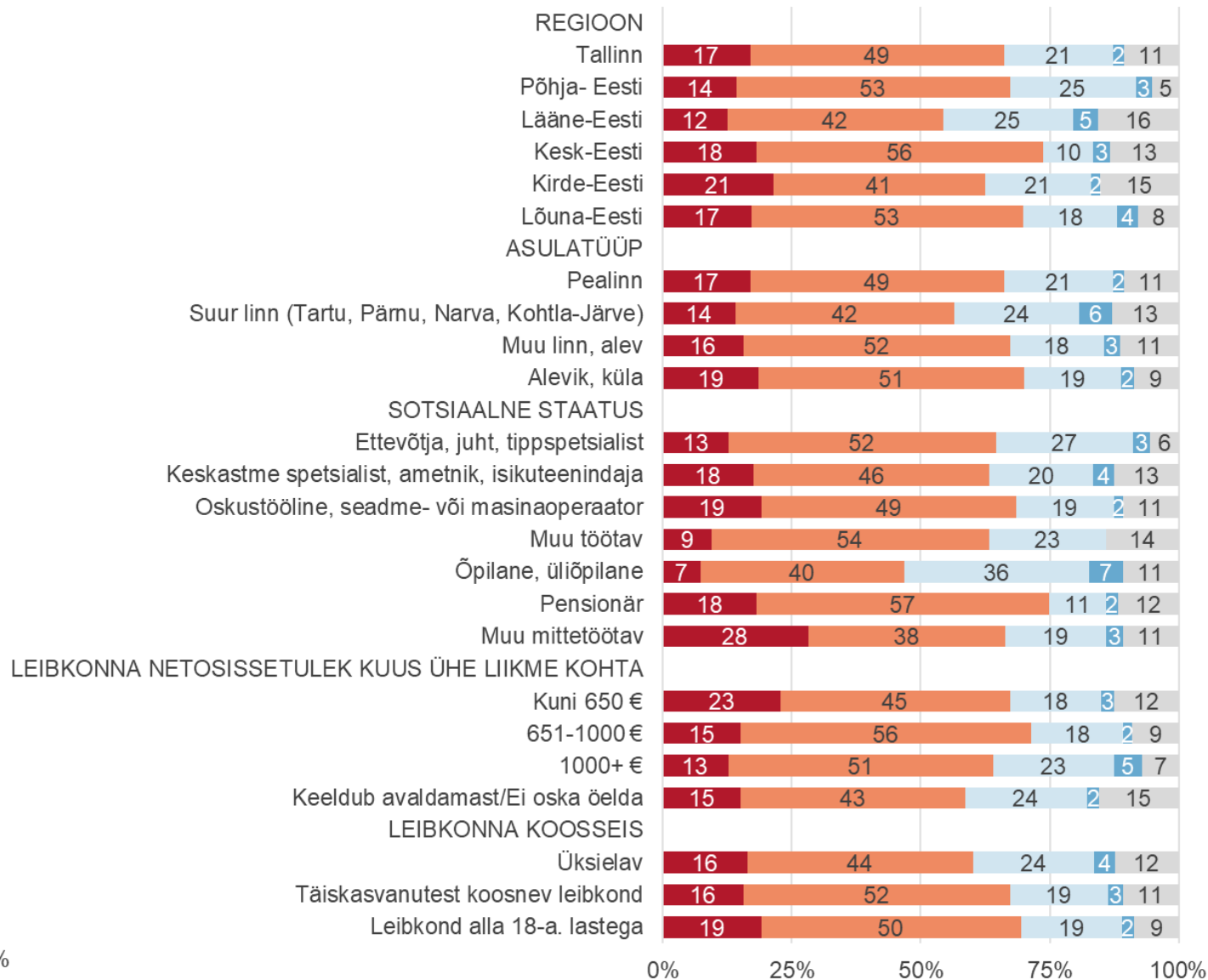
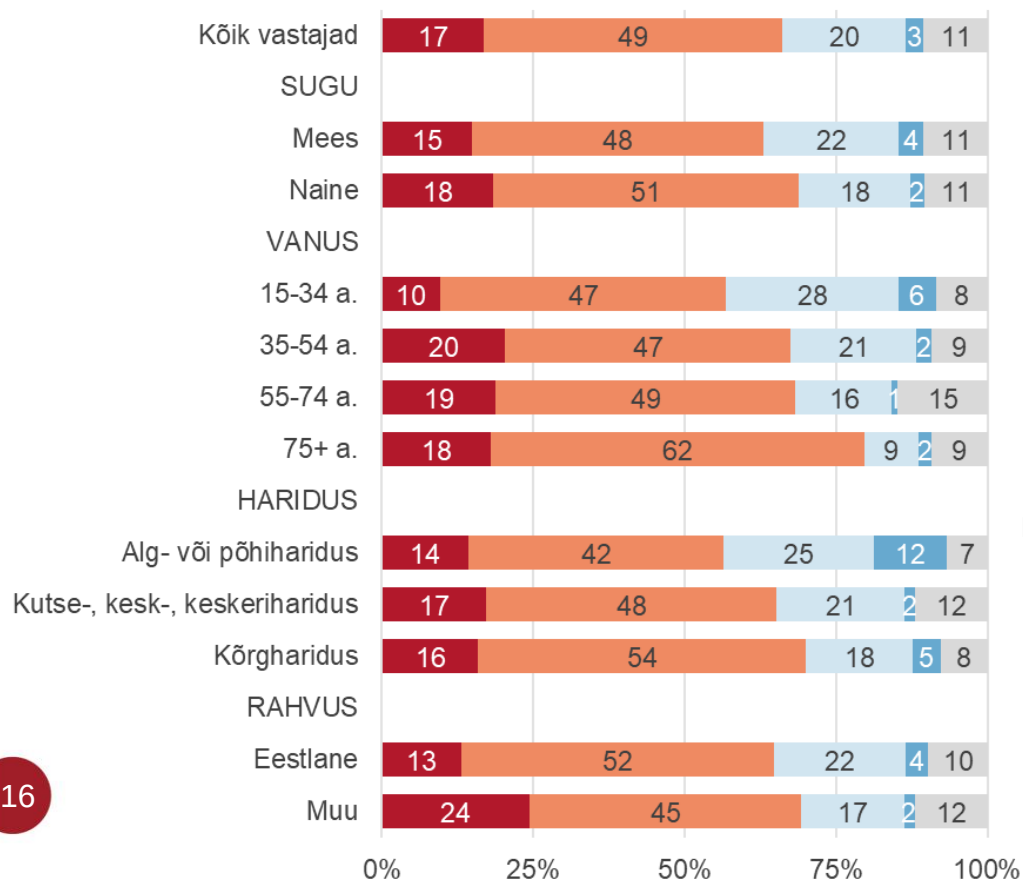

Valmidus elada avaliku RMK külastuskoha kõrval

Kõik vastajad, n=1003

Kas Teile oleks vastuvõetav elada avaliku RMK külastuskoha (nt telkimisala, lõkkekoht, huviobjekt) kõrval?

Kindlasti mitte Pigem mitte Pigem jah Kindlasti jah Ei oska öelda

Kokkuvõte -1

- Novembris 2022 viis Turu-uuringute AS Riigimetsa Majandamise Keskuse tellimusel läbi küsitluse RMK puhke- ja kaitsealade, rahvusparkide ja matkateede külastamise teemadel. Küsitlusele vastas 1003 Eesti elanikku vanuses 15+. Viimane samalaadne küsitlus toimus aastal 2020.
- Elanike teadlikkus RMK loodud puhke- ja liikumisvõimalustest on kasvanud: kui 2020. aastal teadis 90% elanikest, et RMK on loonud ja hoiab korras Eesti puhke- ja kaitsealadel erinevaid võimalusi (loodusradu, lõkkeplatse, metsaonne ja telkimiskohti, on paigaldanud suunaviitu, teabetahvleid jne), siis 2022. aastal oli nendest võimalustest teadlik 97% elanikest (teadlikkuse suurenemine võib tuleneda küsitlusmetoodika muutmisest – erinevalt varasematest aastatest toimus andmekogumine 2022. aastal esmakordselt täies mahus veebiküsitlusena, samas oli 2020. aasta uuringu andmetel teadlikkus RMK loodud puhke- ja liikumisvõimalustest internetikasutajate seas kõrgem kui internetti mittekasutavate inimeste seas). Eestlased on RMK loodud puhke- ja liikumisvõimalustest kuulnud sagedamini kui muudest rahvustest elanikud (vastavalt 99% ja 93%). Keskmisest pisut enam on RMK loodud puhke- ja liikumisvõimalustest kuulnud kõrgharidusega või üle 1600-eurose isikliku netosissetulekuga inimeste seas.
- Võrreldes 2020. aastaga on kasvanud nende elanike osakaal, kes on märganud RMK logoga viitasid/selgitusi looduses (2020. aastal 68% ja 2022. aastal 76% elanikest). Pooled elanikest on RMK loodud puhke- ja liikumisvõimaluste kohta infot saanud ajalehtede, ajakirjade, raadio või televisiooni vahendusel, sama paljud on infot saanud internetist ning 48% sõpradelt, tuttavatelt või pereliikmetelt. Kui vanemates vanuserühmades on üheks olulisemaks infoallikaks ajalahed/ajakirjad/raadio/TV, siis nooremates vanuserühmades selle infoallika olulisus väheneb. Muudest rahvustest elanikud on erinevatest infoallikatest RMK loodud puhke- ja liikumisvõimaluste kohta teavet saanud harvemini kui eestlased. Looduses RMK viitasid/selgitusi märganute osakaal on kõrgeim Põhja-Eesti (v.a Tallinna) ja Lõuna-Eesti elanike seas.
- RMK loodud puhke- ja liikumisvõimaluste kasutamine on üldjoontes samal tasemel mis 2020. aastal: mõnda RMK külastuskohta (puhke- või kaitseala, rahvusparki või matkateed) on 12 kuu jooksul külastanud 61% elanikest (2020. aastal 65%). Arvuliselt jääb RMK külastuskohtade külastajate arv 95%-lise tõenäosusega vahemikku 647 400 – 714 600 inimest. Nooremates vanuserühmades on RMK külastuskohtades käimine levinum: 15-34-aastaste seas on külastajaid 70%, 35-54-aastaste seas 61%, 55-74-aastaste seas 56% ning 75-aastaste ja eakamate seas 51%. Eestlaste ja muudest rahvustest elanike seas on RMK külastuskohtades käinute osakaal üldjoontes võrdne. Regionaalses võrdluses on RMK loodud puhke- ja liikumisvõimaluste kasutajaid kõige enam Lõuna-Eesti elanike seas (67%). Kõrghariduse, kõrge sissetuleku või ametialase staatusega inimeste seas on RMK külastuskohtades käimine keskmisest levinum.
- RMK puhke- ja kaitsealasid või rahvusparke on 12 kuu jooksul külastanud 61% elanikest (2020. aastal 64%, muutust pole), sealjuures kõige enam on külastatud Tallinna ümbruse puhkeala (külastanud 15% elanikest), Lahemaa rahvusparki (14%) ning Aegviidu-Kõrvemaa puhkeala (14%). RMK matkateedel on 12 kuu jooksul käinud 18% elanikest, sealjuures kõige enam on käidud Oandu-Aegviidu-Ikla matkateel (10% elanikest).

Kokkuvõte -2

- Kõige enam käiakse RMK puhke- ja kaitsealadel, rahvusparkides ning matkateedel suveperioodil (külastuste mediaan ühe külastaja kohta on 2), pisut vähem sügisel ja kevadel (külastuste mediaan on 1) ning kõige vähem talvel (külastuste mediaan on 0).
- Elanikest 11% on viimase 12 kuu jooksul külastanud RMK puhke- ja kaitsealasid, rahvusparke või matkateid 12 või enamal korral, 16% 5-11 korral, 12% 3-4 korral, 10% kahel korral ning 9% ühel korral (3% ei osanud külastuskordade arvu määratleda). Eakamad inimesed on RMK külastuskohtades käinud harvemini kui nooremad: viimase 12 kuu jooksul on RMK külastuskohti enam kui neljal korral külastanud 37% 15-34-aastastest, kuid kõigest 14 protsenti 75-aastastest ja eakamatest. Kõrge ametialase staatuse ja/või sissetulekuga inimesed on RMK puhke- ja kaitsealasid, rahvusparke või matkateid külastanud keskmisest sagedamini.
- 12 kuu jooksul RMK puhke- või kaitsealasid, rahvusparke või matkateid külastanutest 13% käis kõigis märgitud kohtades (mida viimase aasta jooksul külastas) esmakordselt, 53% käis mõningates paikades esmakordselt, mõningates aga juba mitmendat korda ning 31% oli kõigis külastatud paikades juba varem käinud. Esmakülastajate osakaal on kõrgeim nende inimeste seas, kes külastasid eelmise 12 kuu jooksul RMK külastuskohti vaid ühel korral.
- Hinnangud riigimetsa aladel loodud puhkamise ja liikumise võimaluste vajalikkusele võrreldes 2020. aastaga märkimisväärselt muutunud pole: 97% elanikest peab neid võimalusi vajalikuks (2020. aastal samuti 97%), sealjuures 69% väga vajalikuks ning 29% üldiselt vajalikuks. Elanikest 1 protsendi arvates on sellised võimalused ebavajalikud ning 2% ei oska hinnangut anda. Keskmisest sagedamini andsid kõrgeima võimaliku hinnangu (st hindasid neid võimalusi väga vajalikuks) 15-34-aastased, kõrgharidusega, kõrge ametialase staatuse või kõrge sissetulekuga inimesed.
- RMK loodusraja, lõkkekohta või telkimisala kasutamise eest oleks valmis vajadusel maksma 59% elanikest, sealjuures 23% oleks valmis ühekordse külastuse eest (ühe külastaja kohta) tasuma 1-2 eurot, 26% 3-5 eurot, 7% 6-10 eurot ning 2% vajadusel ka üle 10 euro. Elanikest 30% ei ole nõus RMK loodusraja, lõkkekohta või telkimisala kasutamise eest maksma ning 11% ei osanud seisukohta võtta. Keskmisest sagedamini väljendasid valmidust RMK külastuskohtade kasutamise eest maksta eestlased ning kõrge sissetulekuga inimesed. RMK külastuskohtade tasuliseks muutmise vastu olid keskmisest sagedamini mehed, muudest rahvustest, Kirde-Eestis elavad või madala sissetulekuga inimesed.
- Avaliku RMK külastuskoha (nt telkimisala, lõkkekoht, huviobjekt) kõrval elamist peab 23% elanikest enda jaoks (kindlasti või pigem) vastuvõetavaks, 66% mitte vastuvõetavaks ning 11% ei omanud kindlat arvamust. Keskmisest kõrgem oli valmidus avaliku RMK külastuskoha kõrval elada 15-34-aastaste, ettevõtjate/juhtide/tippspetsialistide, (üli)õpilaste ning üle 1000-eurose sissetulekuga (leibkonnaliikme kohta) inimeste seas. Vastumeelsust avaliku RMK külastuskoha kõrval elamise suhtes väljendasid keskmisest sagedamini 75-aastased ja eakamad inimesed.

Tellija: Riigimetsa Majandamise Keskus

Tellija kontaktisik: Jaak Jansen (jaak.Jansen@rmk.ee, tel. 676 7567)

Teostaja: Turu-uuringute AS

Raport: Vaike Vainu (vaike@turu-uuringute.ee), tel. 585 29 709)

Veebiküsitluse haldamine: Kristel Merusk

Ankeedi tõlge: Irina Strapatsšuk

Ankeedi programmeerimine ja andmetöötlus: Olha Lysa

Pärnu mnt. 102, 11312 Tallinn

Tel: +(372) 585 29 700

www.turu-uuringute.ee